



## **KAMERBERICHT**

**Vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid**

### **Input universiteiten wetsvoorstel Werk en Zekerheid**

**Geacht Kamerlid,**

**Binnenkort spreekt u in de Tweede Kamer over het wetsvoorstel Werk en Zekerheid. Deze omvangrijke wet heeft ook gevolgen voor de universitaire sector. Wij zijn blij in de nota naar aanleiding van het verslag terug te lezen dat u oog heeft voor de intrinsieke aard van de bedrijfsvoering in verschillende sectoren, waardoor uitzonderingen via de cao mogelijk zijn. Dat geldt zeker ook voor de universitaire sector. De universiteiten zijn grotendeels afhankelijk van de inzet van werknemers met een tijdelijk dienstverband. Wij lichten dat hieronder graag verder toe.**

#### **Promotietrajecten**

Universiteiten zijn verheugd dat in het voorliggende wetsvoorstel is geregeld dat de ketenbepaling niet van toepassing is op door de minister van SZW aan te wijzen arbeidsovereenkomsten die overwegend zijn aangegaan omwille van de educatie van de werknemer. De universitaire promotietrajecten lijken daar ook voor in aanmerking te komen. Het wetenschappelijk personeel bij universiteiten bestaat voor een groot deel uit promovendi. Vooral voor hen is de voorgestelde maximale termijn van vier jaar onvoldoende. De termijn van vier jaar komt overeen met de standaardperiode van een promotie, de praktijk is echter anders. Uit onze personeelsgegevens blijkt dat de gemiddelde promotieduur vijf jaar is. Na vier jaar blijkt 10% van de promovendi daadwerkelijk gepromoveerd te zijn. Daarnaast geeft onze cao aan een promovenda bij zwangerschap en bevalling het recht op een verlenging. Er is dus noodzaak om het dienstverband met een promovendus na vier jaar nogmaals tijdelijk te kunnen verlengen zonder dat een vast dienstverband ontstaat.

#### **Aard van tijdelijke contracten in wetenschappelijke carrière**

Binnen de universiteiten is te weinig plek om promovendi direct na de promotie een vast dienstverband aan te bieden. Hoewel Nederland internationaal gezien relatief weinig promovendi opleidt, is er bij de eigen universiteit slechts ruimte voor ongeveer 25% van de promovendi. Veel gepromoveerden stromen door naar het bedrijfsleven en andere sectoren. Het is ook geen uitgangspunt dat promovendi automatisch belanden in de wetenschap.

De tijdelijkheid van een contract doet zich ook voor bij onderzoekers, zoals post-docs, die ingezet worden bij wetenschappelijke projecten die doorgaans voor vier jaar gefinancierd worden (de reguliere toekenningsduur van wetenschappelijk projectgeld). Hier komt het ook voor dat het werk niet binnen de vier jaar voltooid kan worden om een vooraf niet voorzienbare reden zoals ziekte en de eerder genoemde zwangerschap. De knelpunten bij promovendi en tijdelijke onderzoekers kunnen worden opgelost door bij cao af te mogen spreken dat een tijdelijke dienstverband na vier jaar nogmaals verlengd kan worden, zoals dat ook

nu in onze cao's geregeld is.

In de onderstaande tabel leest u de verhouding tijdelijke dienstverbanden per functiecategorie in fte.

	Totaal	% tijdelijke aanstelling
Hoogleraar	2 482	6%
Universitair hoofddocent	2 046	4%
Universitair docent	4 386	30%
Docent	2 121	51%
PostDoc	3 116	100%
Promovendus	8 140	100%

#### **Niet samen tellen van verschillende soorten diensttijd**

Het wetsvoorstel beperkt de mogelijkheid om bij cao bepaalde dienstverbanden uit te zonderen bij het bepalen van de maximale duur van vier jaar. Dit levert problemen op. In de academische wereld krijgt wetenschappelijk talent ruim de gelegenheid ervaring op te doen met werk dat voorbereidt op een eventuele latere wetenschappelijke carrière, maar dat qua inhoud van een ander kaliber is. Deze taken behoren tot de opleiding tot wetenschapper en passen daarmee in een meester – gezelschap relatie. Het gaat hierbij niet alleen om de promotietijd - internationaal gekenmerkt als de derde studiecycclus na de bachelor en master -, maar ook om onderzoekers in tweejarige opleiding (TOIO), student-assistenten, leerlingen en bepaalde oproepkrachten (surveillanten, zaalwachten, enquêteurs e.d.). In de huidige cao Nederlandse Universiteiten is deze opleidingstijd dan ook uitgezonderd van de samentelregel en wij behouden deze mogelijkheden graag in de nieuwe wet.

#### **Internationalisering en toenemende afhankelijkheid van tweede en derde geldstroom**

Het aandeel van internationale wetenschappers bij universiteiten is de afgelopen jaren sterk toegenomen tot ruim 30%. Universiteiten zijn daardoor steeds meer aangewezen op de internationale arbeidsmarkt en moeten daarbij concurreren met de internationale wetenschappelijke arbeidsvoorwaarden. Zeker in de Angelsaksische landen is een tijdelijk dienstverband eerder regel dan uitzondering. Het huidige systeem bij universiteiten van competitieve selectie (het 'Tenure Track' systeem) sluit hier op aan door gebruik te maken van een tijdelijk dienstverband van maximaal zes jaar.

Daarnaast raakt de wetenschappelijke sector, mede door de bezuinigingen, steeds meer aangewezen op projectfinanciering van het bedrijfsleven, de overheid en vanuit Europa. Voor de projecten is vaak zeer gespecialiseerde wetenschappelijke kennis vereist plus de daarbij horende tijdelijke inzetbaarheid voor een periode van vier tot zes jaar inclusief een daarbij horend tijdelijk dienstverband. In de onderstaande tabel leest u dat de onderzoeksinzet van promovendi en onderzoekers grotendeels bestaat uit de tweede en derde geldstroom.

**Onderzoeksinzet 2012 onderzoekers en promovendi, verdeeld naar geldstroom**

	1e geldstroom	2e en 3e geldstroom
Onderzoeker	30,4%	69,6%
Promovendus	29,7%	70,3%

Bij de bovenbeschreven situaties ten aanzien van internationale wetenschappers en de toenemende afhankelijkheid van de tweede en derde geldstroom is de mogelijkheid om bij cao de maximale termijn van twee jaar te verlengen tot vier jaar dus slechts een gedeeltelijke oplossing. Vanwege bovenstaande redenen vragen wij u in het debat aandacht te hebben voor het behouden van ruime mogelijkheden binnen de universitaire sector met betrekking tot tijdelijke dienstverbanden. Of dat nu rechtstreeks in de wetstekst is of door de mogelijkheid om dat als sector in de eigen cao af te mogen spreken.

Wij hopen dat u bovenstaande overwegingen mee kunt nemen in het debat. Uiteraard zijn wij bereid in een gesprek een toelichting te geven.

---

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Johan Huysse, adviseur Arbeidsverhoudingen: 06 52 13 48 06 – [huysse@vsnu.nl](mailto:huysse@vsnu.nl)

Bastiaan Verweij, adviseur Public Affairs: 06 43 26 97 55 - [verweij@vsnu.nl](mailto:verweij@vsnu.nl)

Lange Houtstraat 2 • Postbus 13739 • 2501 ES Den Haag • The Netherlands T (070) 3  
F (070) 302 14 95 • [post@vsnu.nl](mailto:post@vsnu.nl) • [www.vsnu.nl](http://www.vsnu.nl) • KvK Utrecht 40480226 • Postbank

---

---

---

---

---